

ИЗВЕШТАЈ О ОСНОВНИМ ПОКАЗАТЕЉИМА СТАЊА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

у периоду од 2015. до 2019. године

*** ОПШТИНА ВЕЛИКА ПЛАНА ***

УВОД

Праћење апсолутних показатеља безбедности саобраћаја (број и последице саобраћајних незгода) представља један од најчешће коришћених елемената за праћење стања безбедности саобраћаја на одређеном подручју, планирање мера и активности и праћење ефеката примењених мера. У складу са тим Агенција је извршила анализу стања безбедности саобраћаја за сваку локалну самоуправу (општину и град) појединачно и израдила Извештај са најважнијим чињеницама за сваку локалну самоуправу. Анализе су извршене на основу података о саобраћајним незгодама које су се догодиле у периоду од 2015. до 2019. године и резултата истраживања индикатора безбедности саобраћаја у Републици Србији 2019. године.

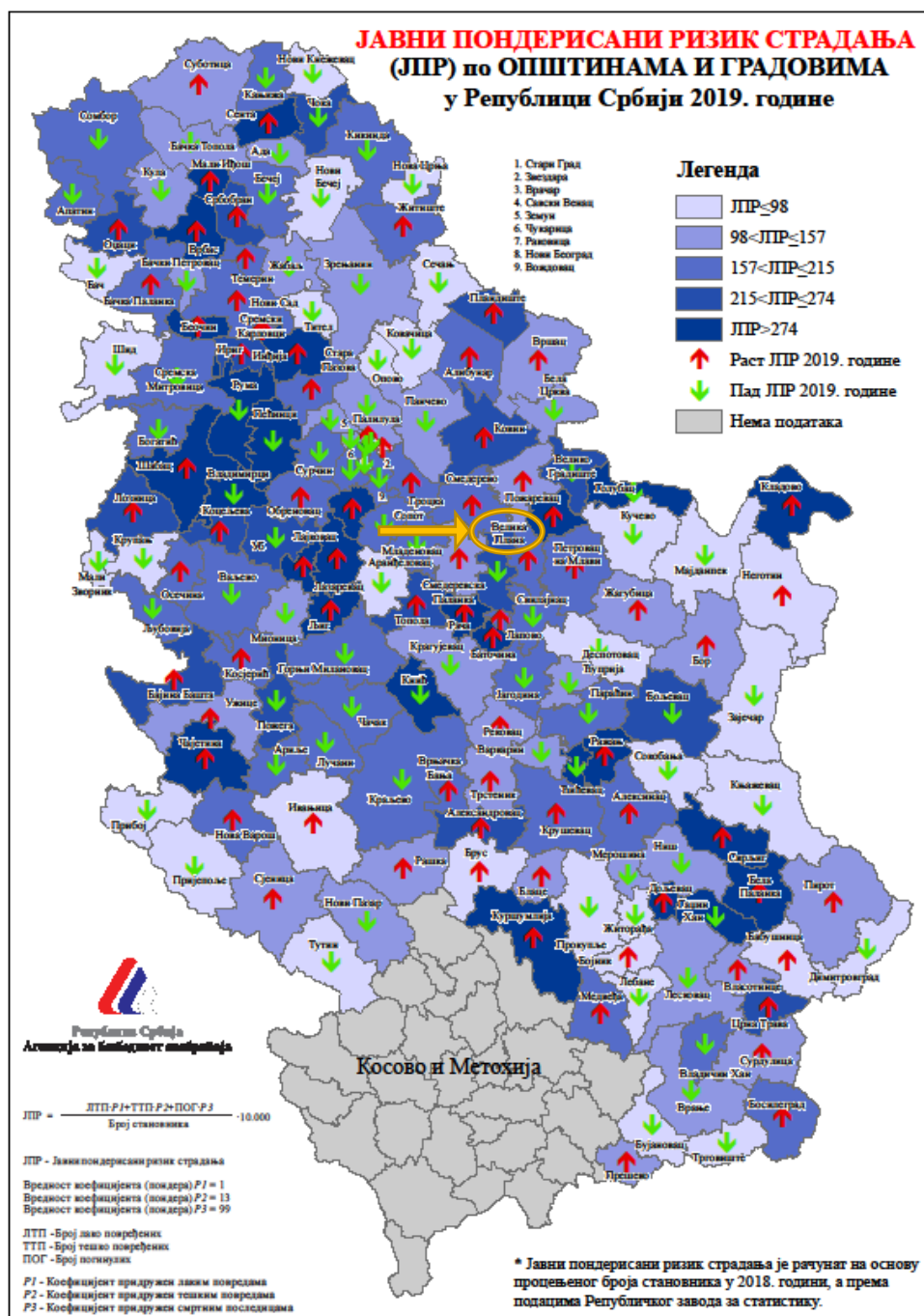
Овај извештај садржи основне податке о стању безбедности саобраћаја на територији општине Велика Плана. У извештају се налазе подаци о тренду који је успостављен у претходном петогодишњем периоду (2015-2019. година) када су у питању број саобраћајних незгода (СН) и број погинулих (ПОГ) и повређених (ПОВ) лица у саобраћајним незгодама на територији општине Велика Плана. Извршена је анализа стања безбедности саобраћаја за различите категорије учесника у саобраћају, у односу на својство учешћа, категорију возила у којој су се налазили и старост учесника. За сваку од посматраних категорија учесника у саобраћају су приказани основни подаци о стању безбедности саобраћаја и околностима настанка саобраћајних незгода у којима су учествовали. У Извештају су приказане и вредности основних индикатора безбедности саобраћаја за територију општине Велика Плана.

Осим горе поменутих анализа, Извештај садржи и податке о тренутном стању безбедности саобраћаја на територији општине Велика Плана, у односу на циљеве дефинисане Националном стратегијом безбедности саобраћаја (за период 2015-2020. година).

Најважније чињенице и закључци произашли из ових анализа би требало да буду смернице за идентификацију проблема страдања становништва у саобраћајним незгодама, за планирање других детаљнијих истраживања и будућих активности свих субјеката на територији општине, у циљу унапређења безбедности саобраћаја.

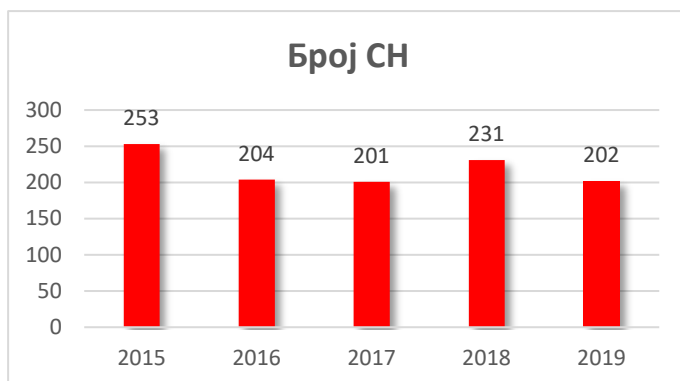
За спровођење детаљнијих анализа података о саобраћајним незгодама можете се користити и јавно доступном апликацијом „**БАЗА ПОДАТАКА О ОБЕЛЕЖЈИМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ**“, која је свим заинтересованим корисницима доступна преко интернет стране Агенције <http://www.abs.gov.rs/sr/analyze-i-istravanje/baza-podataka> или директно преко линка <http://195.222.99.60/ibbsPublic/>. Апликација је намењена свим субјектима, институцијама, предузећима и појединцима који су заинтересовани за податке о обележјима безбедности саобраћаја у Србији. Треба напоменути да апликација даје могућност за анализу података по локалним самоуправама (општинама и градовима), што може бити посебно значајно за рад локалних тела за координацију послова безбедности саобраћаја (савети и сл.).

1. КАРТА ЈАВНОГ ПОНДЕРИСАНОГ РИЗИКА СТРАДАЊА ПО ОПШТИНАМА И ГРАДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ 2019. ГОДИНЕ

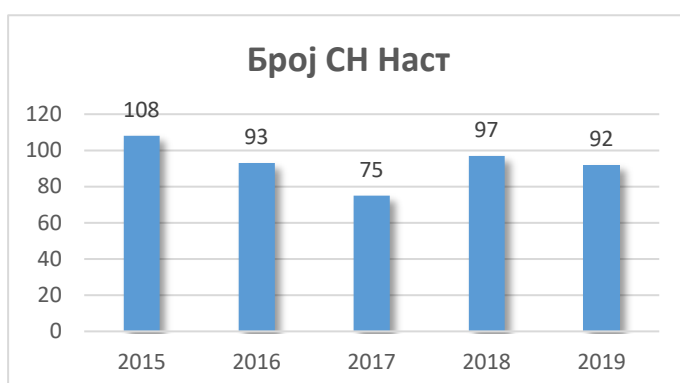

На карти изнад, приказане су вредности јавног пондерисаног ризика страдања становништва у друмском саобраћају, за 2019. годину, за сваку локалну самоуправу (општину и град) у Републици Србији. Јавни пондерисани ризик представља однос пондерисаног укупног броја настрадалих лица у саобраћајним незгодама (погинули, тешко повређени и лако повређени) током 2019. године и броја становника за сваку локалну самоуправу. Вредности јавног пондерисаног ризика су подељене у 5 класа. Јавни пондерисани ризик за општину Велика Плана припада класи **високе вредности ризика**, при чему је у 2019. години дошло до **смањења** јавног пондерисаног ризика у односу на 2018. годину.

2. ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЉИ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

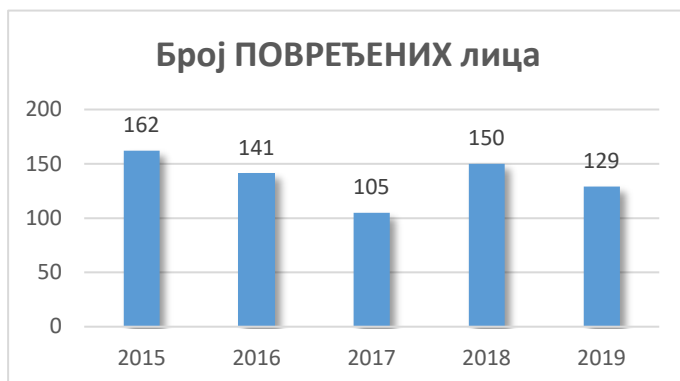
- Укупан број регистрованих саобраћајних незгода, у периоду 2015-2019. године, је: **1091.**

- Укупан број саобраћајних незгода са настрадалим (погинулим и повређеним) лицима, у периоду 2015-2019. године, је: **465.**

- Укупан број погинулих лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **31.**

- Укупан број повређених лица у саобраћајним незгодама, у периоду 2015-2019. године, је: **687.**

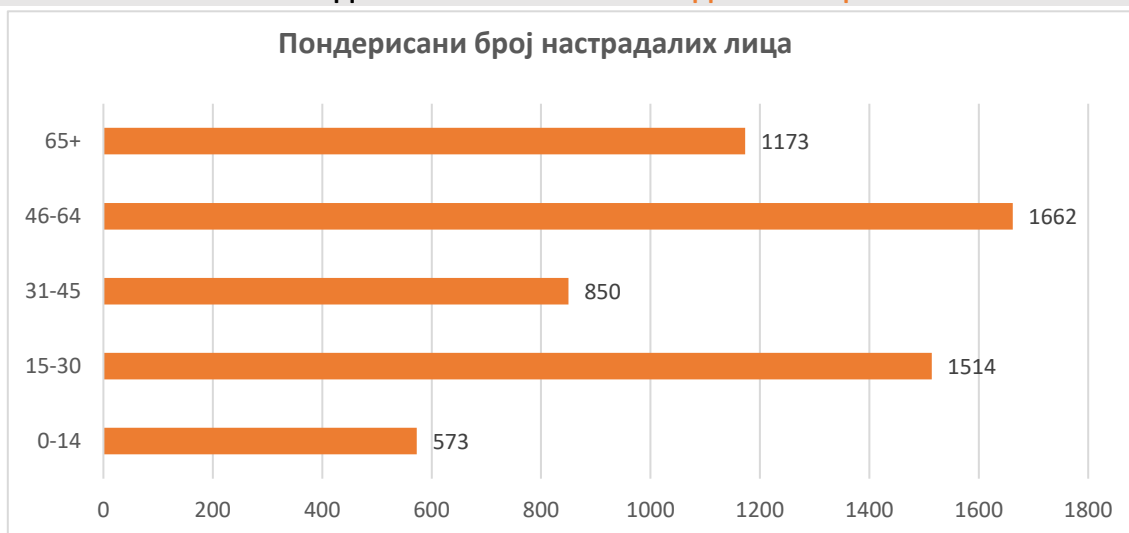
3. СТРУКТУРА НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА КАТЕГОРИЈУ ВОЗИЛА И СВОЈСТВО УЧЕШЋА

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да, у односу на категорију возила и својство учешћа настрадалих у саобраћајним незгодама, највише страдају **возачи и путници у ПА**.

ПОНДЕРИСАНИ БРОЈ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА, У ОДНОСУ НА **СТАРОСТ НАСТРАДАЛИХ ЛИЦА**

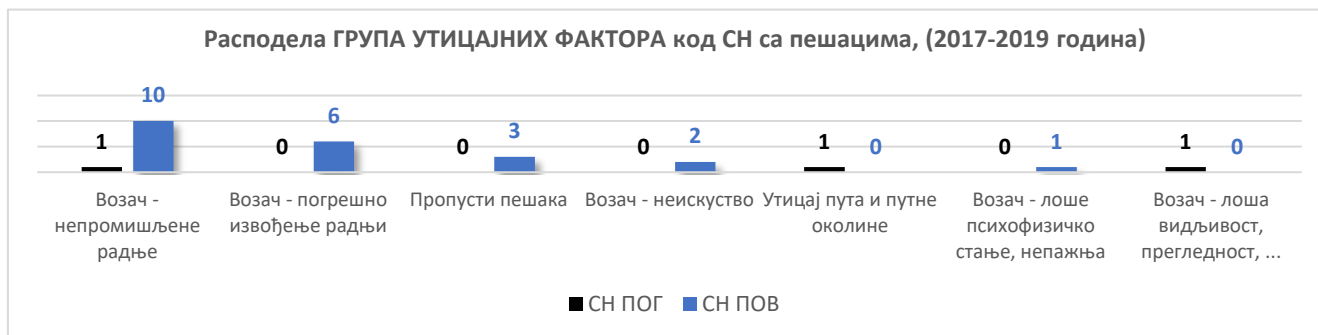
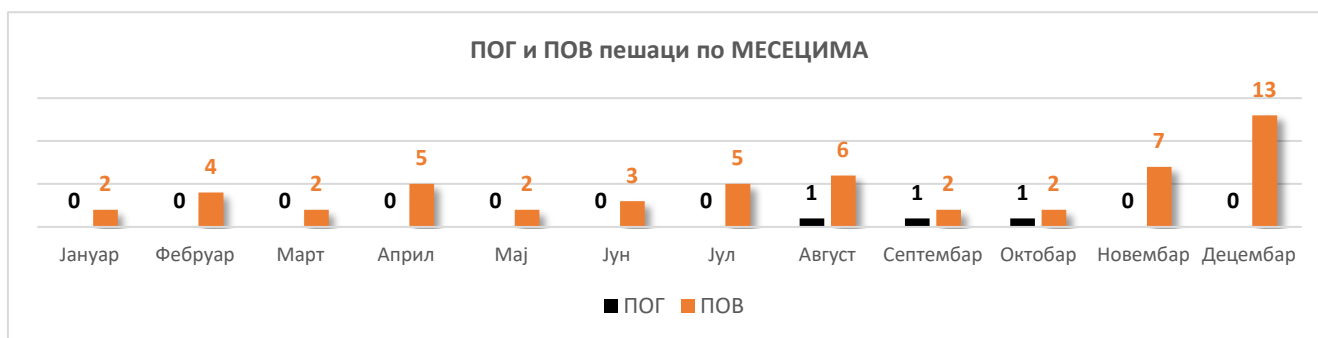
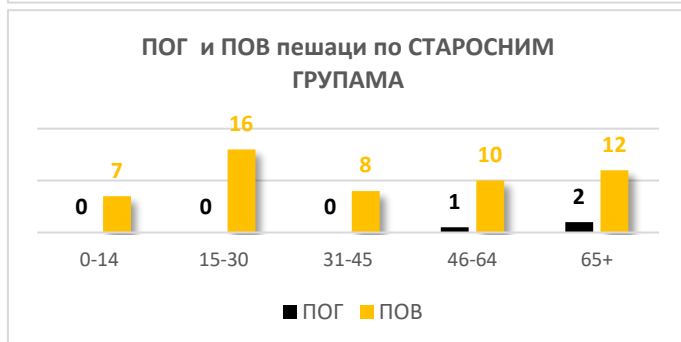

Свођењем свих настрадалих лица (погинула, тешко и лако повређена) одговарајућим коефицијентима (ПОГх99; ТТПх13 и ЛТПх1) на укупан пондерисани број настрадалих лица, може се уочити да у саобраћајним незгодама највише страдају лица из **старосне групе 46-64 године**.

4. БЕЗБЕДНОСТ ПЕШАКА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

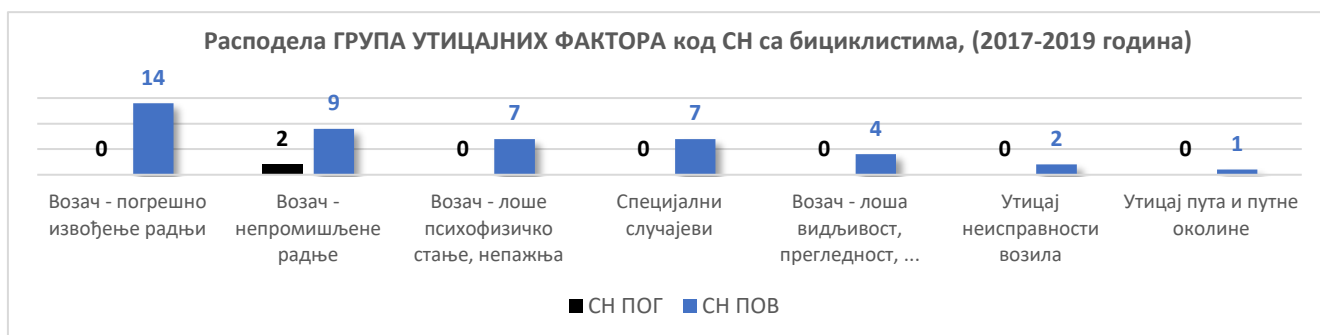
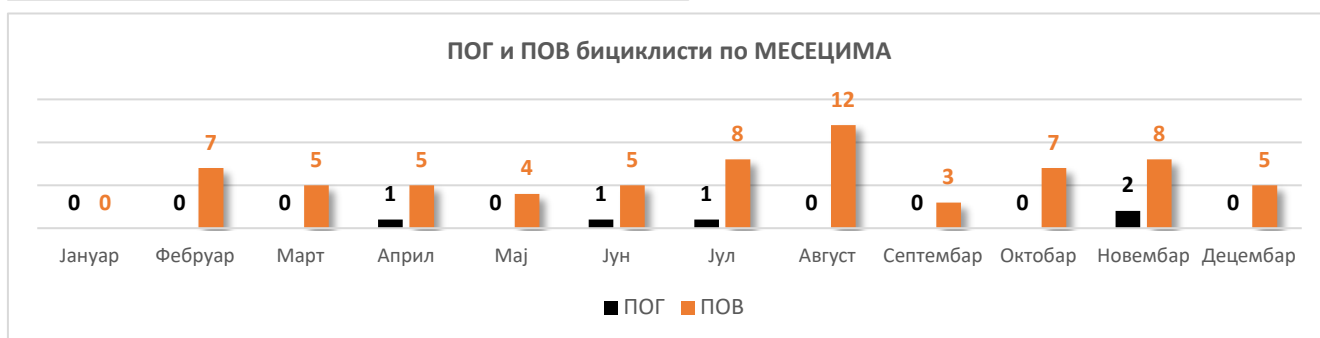
- Број погинулих пешака је 3, што чини 10% погинулих лица у СН (у Србији пешаци чине 25% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених пешака је 53, што чини 8% повређених лица у СН (у Србији пешаци чине 14% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих пешака је међу лицима старости 15-30 година.
- Пешаци највише страдају у децембру.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим пешацима је **Возач - непромишљене радње**.

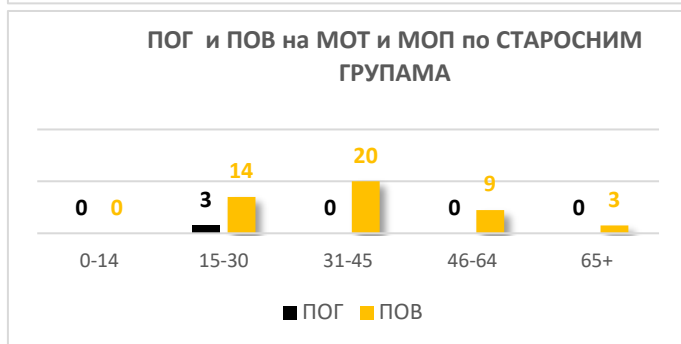
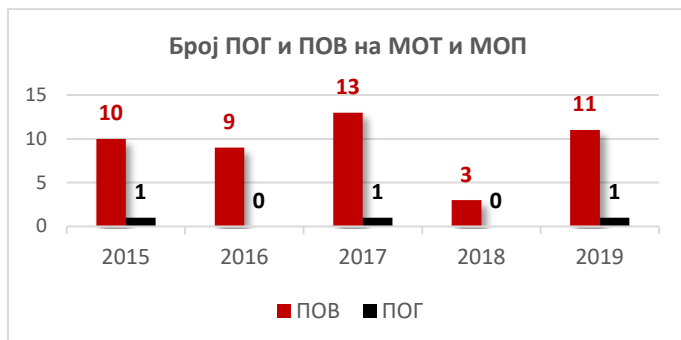
5. БЕЗБЕДНОСТ БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

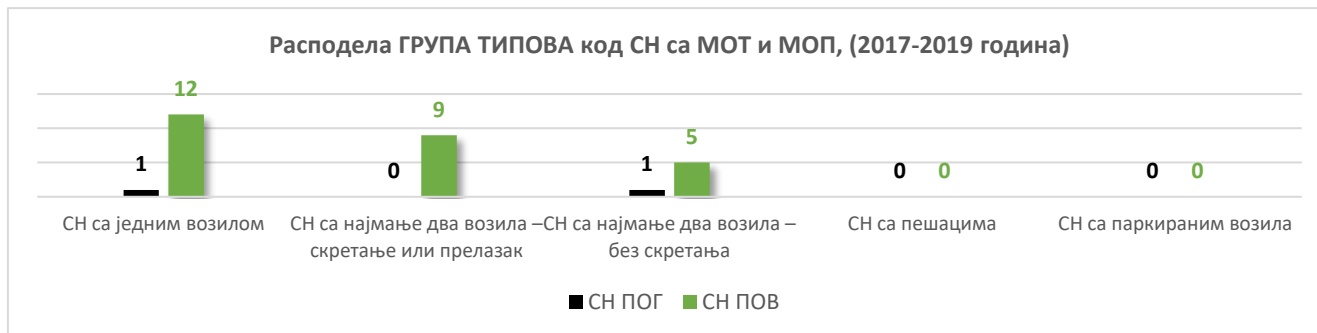
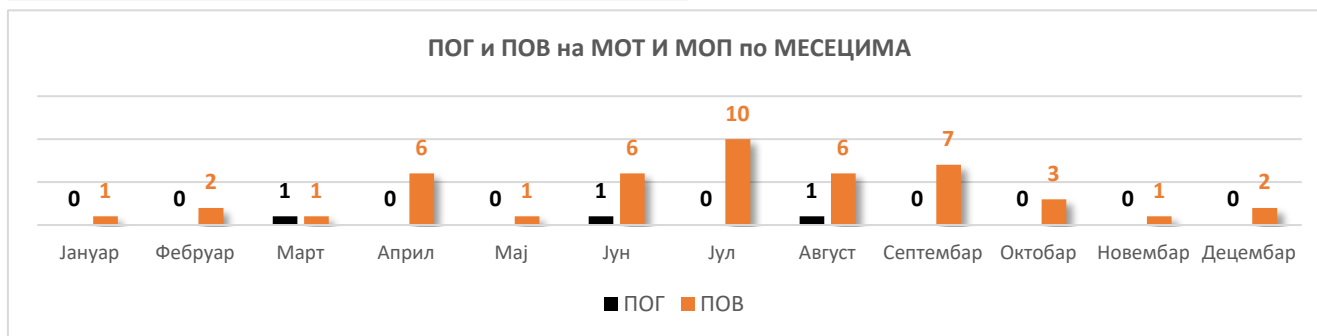
- Број погинулих бициклиста је 5, што чини 16% погинулих лица у СН (у Србији чине 10% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених бициклиста је 69, што чини 10% повређених лица у СН (у Србији чине 7% свих повређених лица у СН).
- Највише настрадалих бициклиста је међу лицима старости **46-64 године**.
- Бициклисти највише страдају у **августу**.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са учешћем **бициклиста** најчешће је одабрана **група типова СН са једним возилом**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка саобраћајних незгода са настрадалим бициклистима је **Возач - погрешно извођење радњи**.

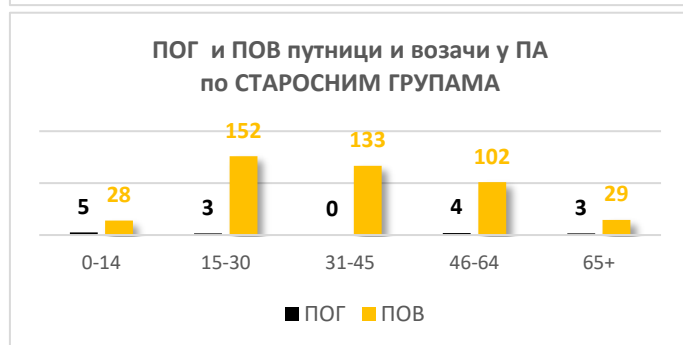
6. БЕЗБЕДНОСТ МОТОЦИКЛИСТА И МОПЕДИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

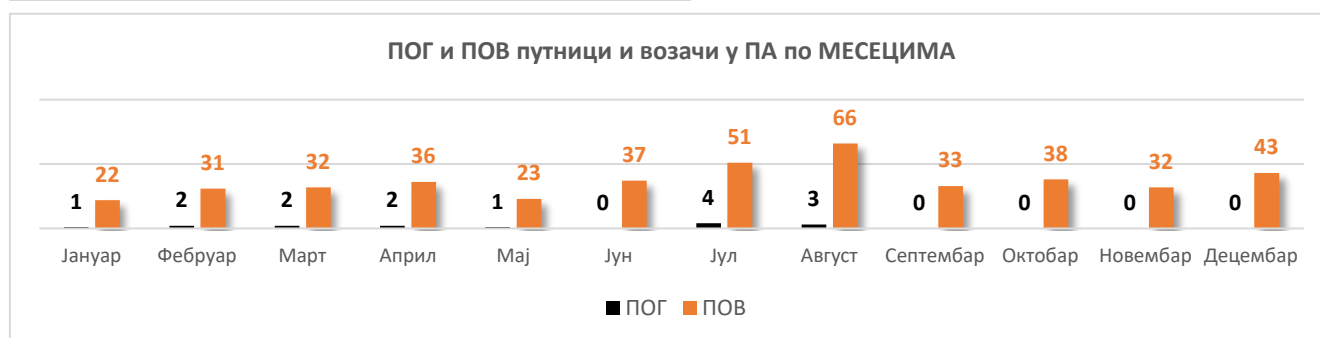
- Број погинулих возача и путника на мотоциклима и мопедима је 3, што чини 10% погинулих лица у СН (у Србији чине 9% свих погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника на мотоциклима и мопедима је 46, што чини 7% повређених лица у СН (у Србији чине 7% повређених лица у СН).
- Највише настрадалих лица на МОТ и МОП је међу лицима старости 31-45 година.
- Лица на МОТ и МОП највише страдају у јулу.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са МОТ и МОП најчешће је одабрана група типова СН са једним возилом.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим лицима на МОТ и МОП је Возач - непромишљене радње.

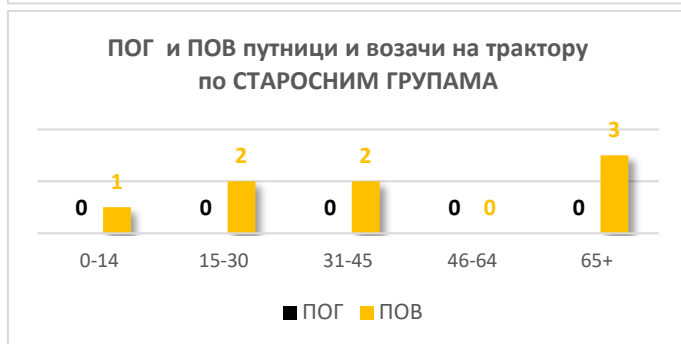
7. БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИЧКИХ АУТОМОБИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

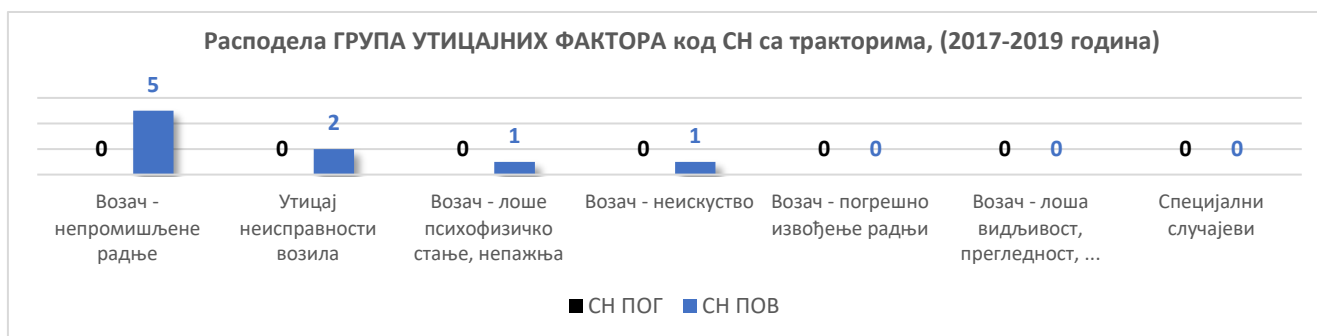
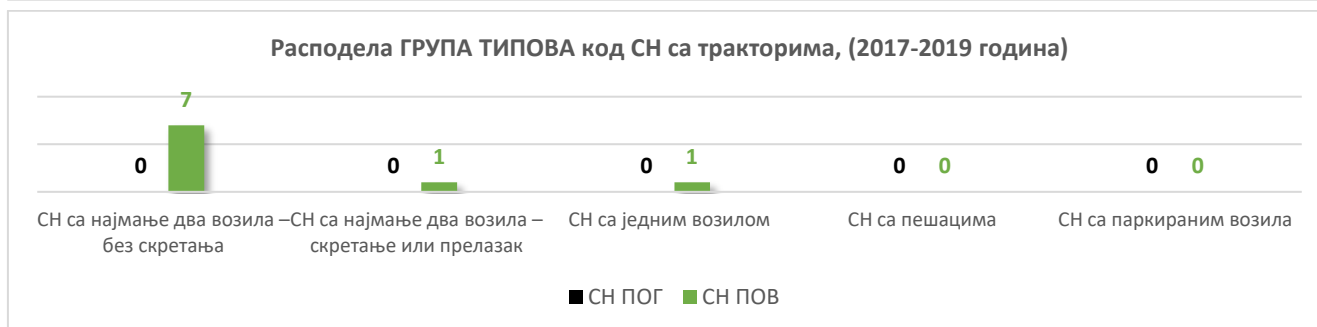
- Број погинулих возача и путника у ПА је 15, што чини 48% погинулих лица у СН (у Србији чине 46% погинулих лица у СН).
- Број повређених возача и путника у ПА је 444, што чини 65% повређених лица у СН (у Србији чине 61% повређених).
- Највише настрадалих возача и путника у ПА је међу лицима старости 15-30 година.
- Возачи и путници у ПА највише страдају у августу.
- У периоду од 2017. до 2019. године у СН са ПА најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка саобраћајних незгода са настрадалим возачима и путницима у ПА је **Возач - непромишљене радње**.

8. БЕЗБЕДНОСТ ТРАКТОРИСТА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

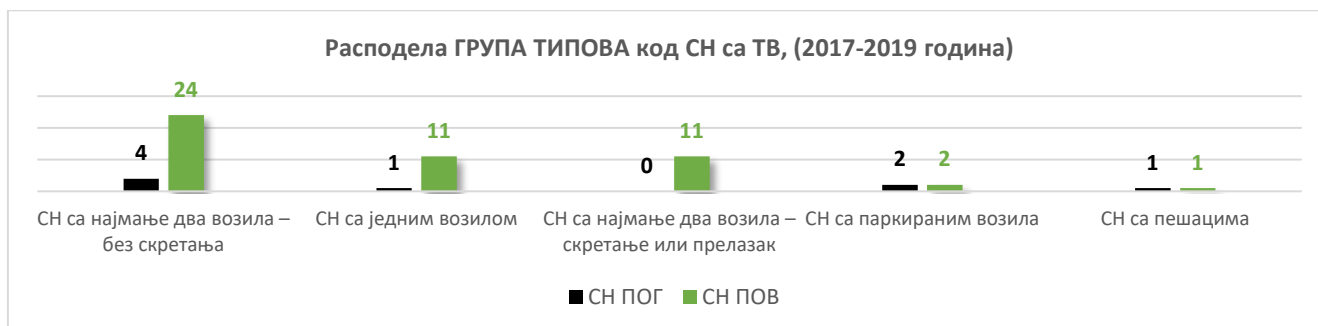
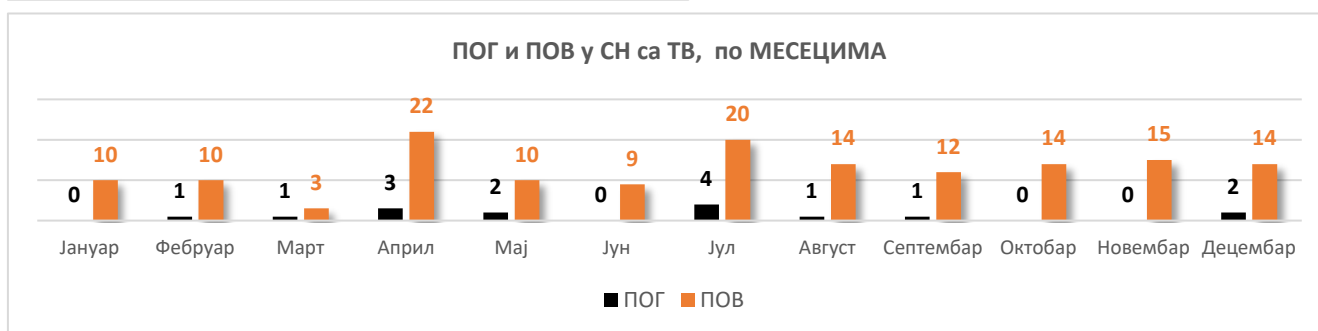
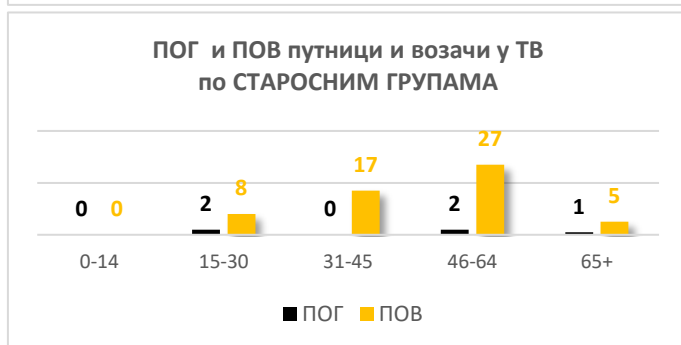
- Није било погинулих лица у саобраћајним незгодама са учешћем трактора у СН (у Србији чине 7% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са тракторима чине 3% повређених лица у СН (у Србији чине 2% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника на тракторима је међу лицима старости **65+ година**.
- Највише настрадалих лица у СН са тракторима је у **октобру**.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са тракторима најчешће је одабрана **група типова СН са најмање два возила – без скретања**.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група **утицајних фактора** настанка СН са настрадалим лицима са учешћем трактора је **Возач - непромишљене радње**.

9. БЕЗБЕДНОСТ ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА У САОБРАЋАЈУ (2015-2019. година)

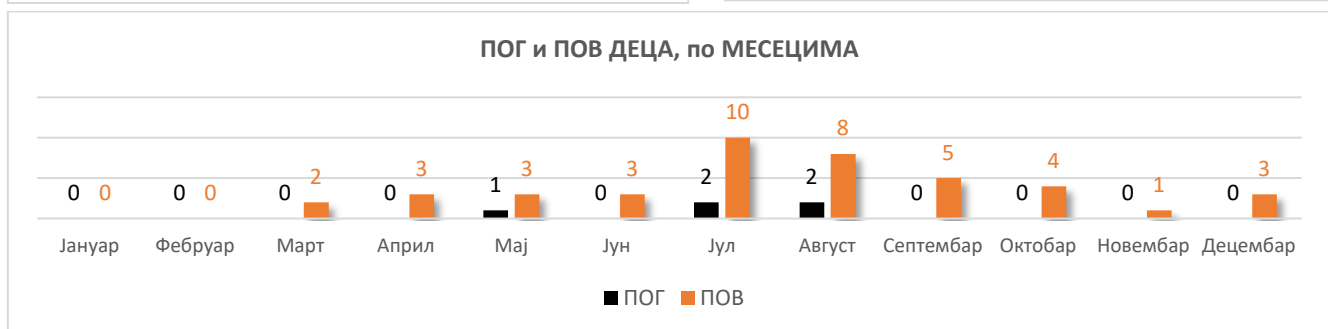
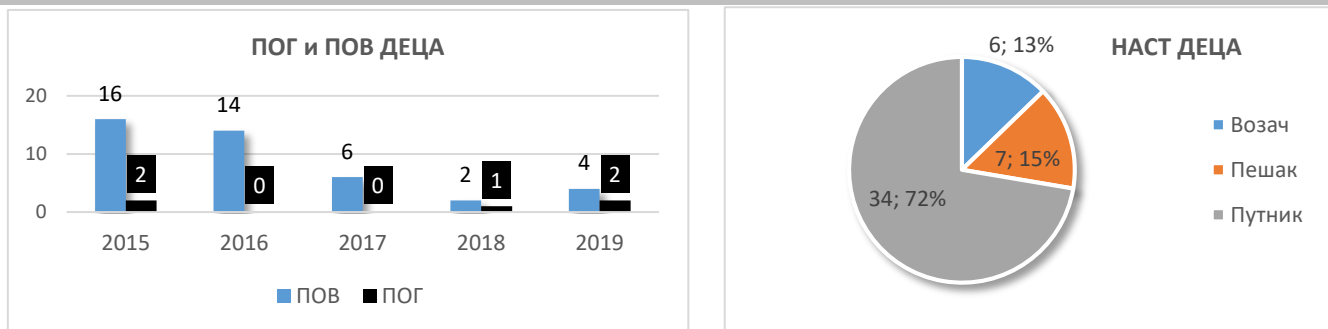

- Број погинулих лица у СН са учешћем теретних возила је 15, што чини 48% погинулих лица у СН (у Србији чине 28% погинулих лица у СН).
- Повређена лица у СН са теретним возилима чине 22% повређених лица у СН (у Србији чине 18% повређених у СН).
- Највише настрадалих возача и путника у ТВ је међу лицима старости 46-64 године.
- Највише настрадалих лица у СН са теретним возилима је у априлу.
- У периоду од 2017. до 2019. године код СН са ТВ најчешће је одабрана група типова СН са најмање два возила – без скретања.
- У периоду од 2017. до 2019. године најчешћа група утицајних фактора настанка СН са настрадалим лицима са учешћем теретних возила је Возач - непромишљене радње.

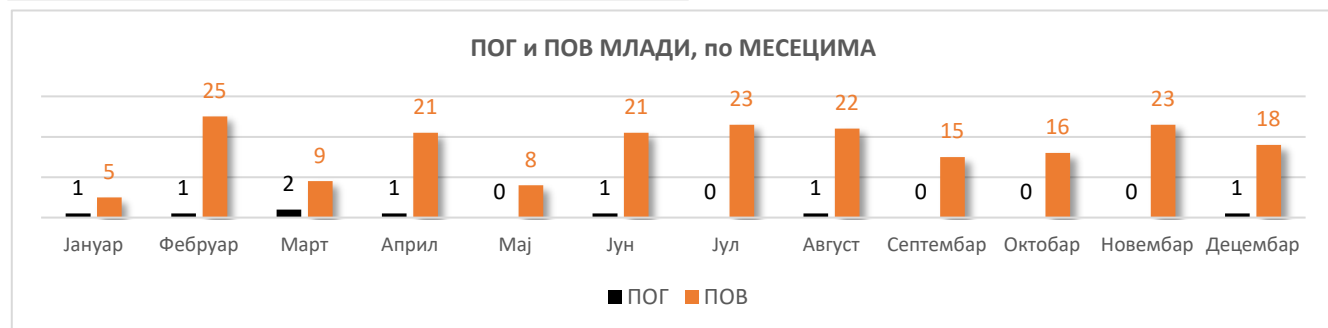
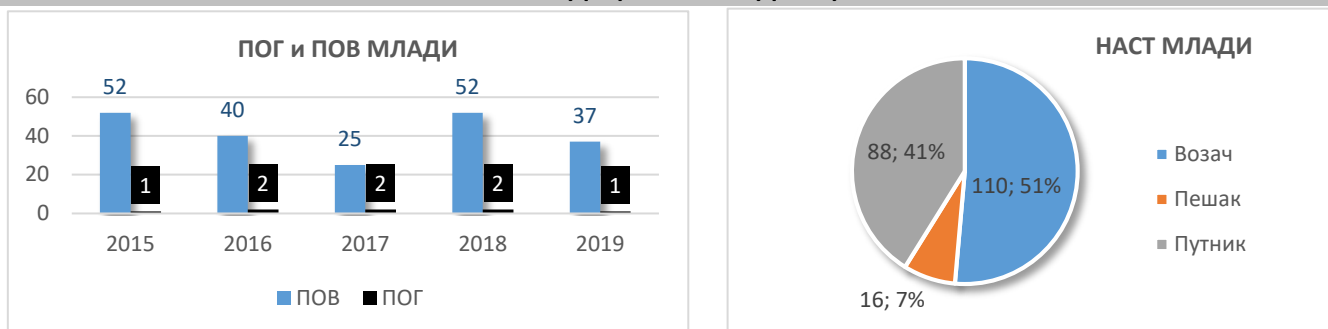
10. БРОЈ ПОГИНУЛИХ И ПОВРЕЂЕНИХ ЛИЦА У ОДНОСУ НА СТАРОСТ УЧЕСНИКА, ПЕРИОД 2015-2019. ГОДИНА

ДЕЦА (0 – 14 ГОДИНА)

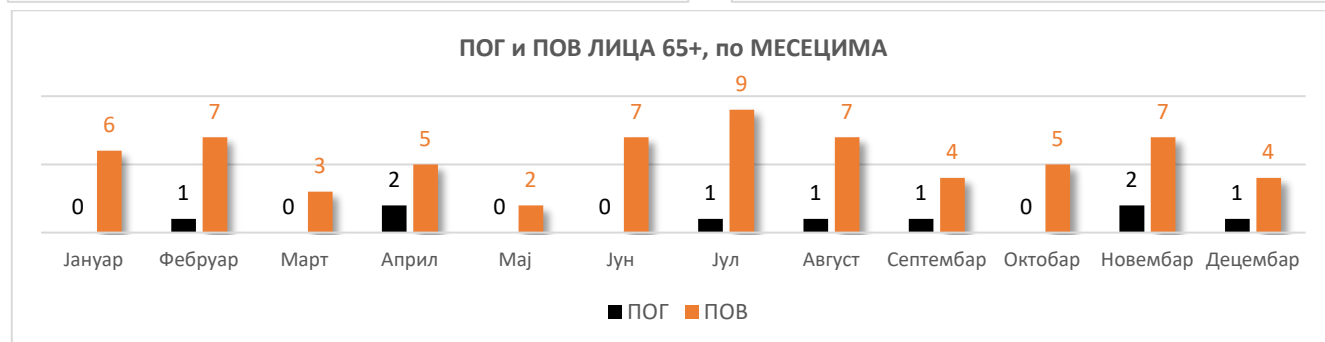
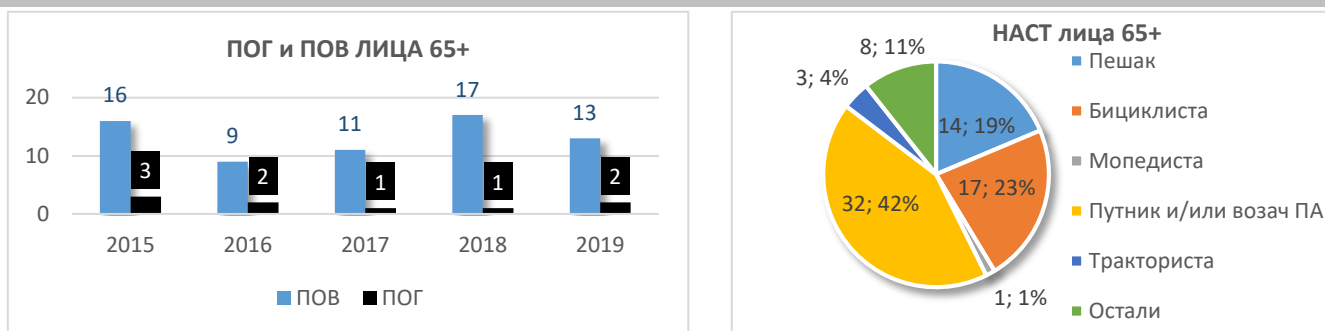
- Број повређене деце, у посматраном периоду, је **42**, док је **5** деце погинуло.
- Деца путници чине 72%, деца пешаци 15%, а деца возачи 13% од укупног броја настрадале деце.
- Деца највише страдају у **јулу** и **августу**.

МЛАДИ (15 – 30 ГОДИНА)

- Укупно је **погинуло 8** младих лица, што чини **26%** укупно погинулих лица (у Србији чине 19% погинулих лица), док је број **повређених младих: 206**, што чини **30%** укупно повређених лица (у Србији чине 31% повређених лица).
- Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача** (51%).
- Млади највише страдају у **фебруару**.

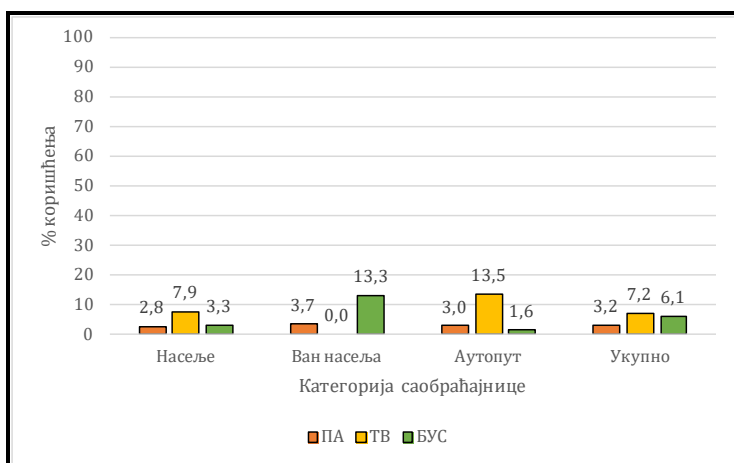
ЛИЦА СТАРОСТИ 65+

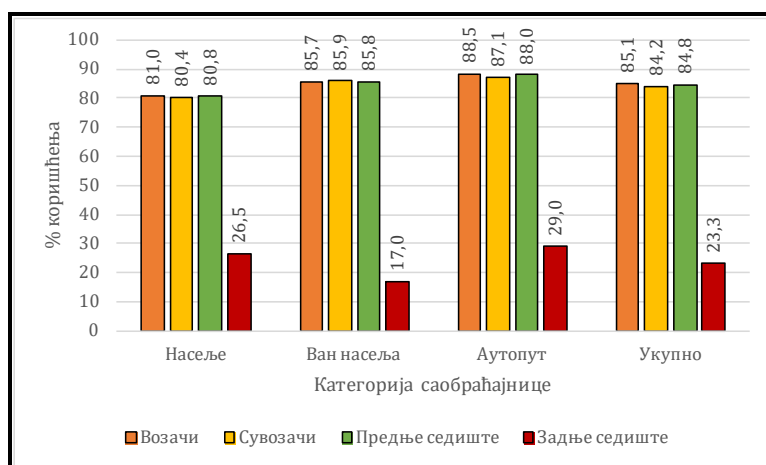
- Укупно је **погинуло 9 старијих лица**, што чини **29%** укупно погинулих лица (у Србији чине 28% погинулих лица), док је број **повређених** старијих лица: **66**, што чини **10%** укупно повређених лица (у Србији чине 11% повређених лица).
- Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА** (43%).
- Старији највише страдају у **јулу**.

11. ИНДИКАТОРИ ПОНАШАЊА УЧЕСНИКА У САОБРАЋАЈУ ЗА 2019. ГОДИНУ ЗА ОПШТИНУ ВЕЛИКА ПЛАНА

Истраживањем индикатора безбедности саобраћаја у општини Велика Плана, уочено је коришћење мобилних телефона код свих категорија учесника у саобраћају. Просечно, највећа стопа коришћења мобилних телефона уочава се код возача теретних возила (7,2%). Возачи теретних возила најчешће користе мобилне телефоне током вожње на аутопуту (13,5%). Са друге стране, возачи путничких аутомобила најчешће користе мобилни телефон ван насеља (3,7%), а просечно 3,2%, док возачи аутобуса најчешће користе мобилни телефон ван насеља 13,3%, а укупно 6,1%, Дијаграм бр. 11.1.

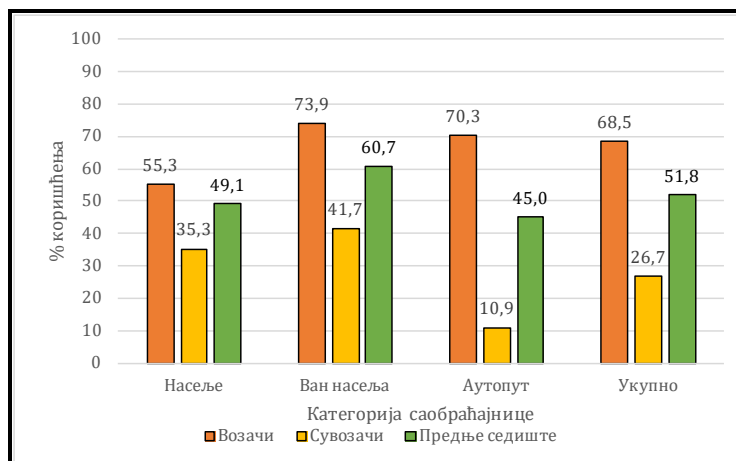

Дијаграм бр. 11.1. Употреба мобилних телефона возача према категорији возила у општини Велика Плана

Дијаграм бр. 11.2. Употреба појаса у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у општини Велика Плана

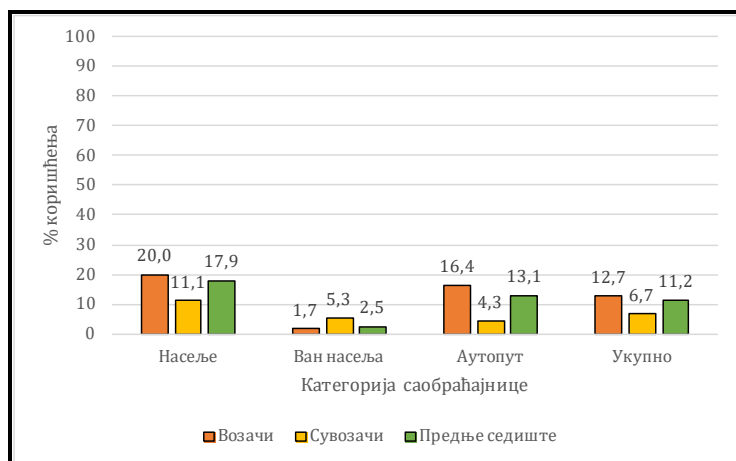
Коришћење сигурносног појаса у општини Велика Плана не разликује се превише код возача и сувозача. Код возача, ове вредности се крећу од 81,0% у насељу до 88,5% на аутопуту. Слично, код сувозача, највећа употреба сигурносног појаса бележи се на аутопуту (87,1%), док је у насељу употреба сигурносног појаса најмања (80,4%). Просечно, забележена је значајно мања употреба сигурносног појаса на задњем седишту и износи 23,3%. Слична вредност употребе сигурносног појаса на задњем седишту уочена је у насељу (26,5%), и на аутопуту (29,0%), у односу на ван насеља (17,0%), Дијаграм бр. 11.2.

Дијаграм бр. 11.3. Употреба појаса у возилима преко 3,5т у општини Велика Плана

Употреба сигурносног појаса у теретним возилима у општини Велика Плана износи 68,5% код возача и 26,7% код сувозача. Највећи проценат употребе сигурносног појаса код возача теретних возила забележен је ван насеља (73,9%), као и код сувозача (41,7%). Са друге стране, најмањи ниво употребе сигурносног појаса уочен је код возача теретних возила у насељу (55,3%), односно, код сувозача на аутопуту (10,9%), Дијаграм бр. 11.3.

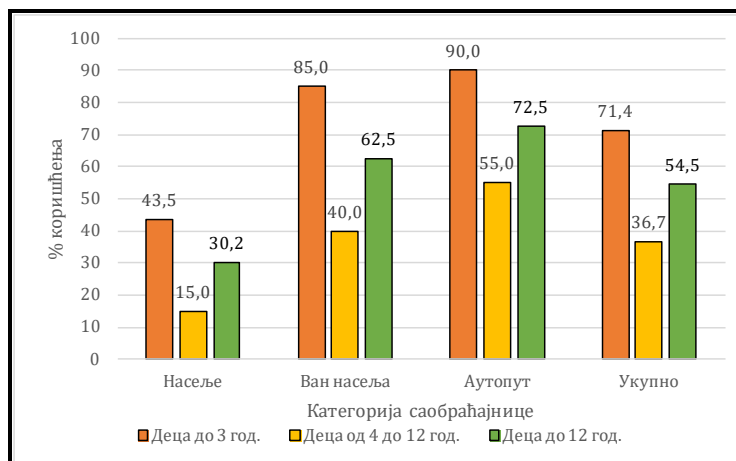
Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Велика Плана слична је и код возача и код сувозача. Код возача аутобуса овај проценат износи 12,7%, и креће се од 1,7% ван насеља до 20,0% у насељу. Са друге стране, код сувозача аутобуса просечна употреба сигурносног појаса износи 6,7% (4,3% на аутопуту, 5,3% ван насеља и 11,1% у насељу), Дијаграм бр. 11.4.

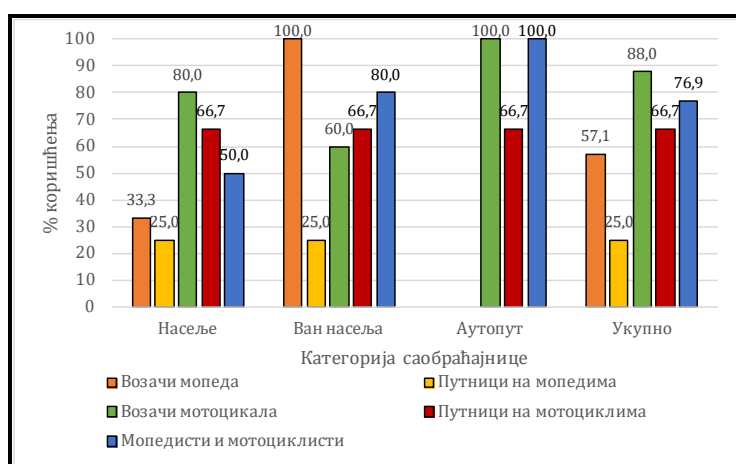
Дијаграм бр. 11.4. Употреба сигурносног појаса у аутобусима у општини Велика Плана

Употреба заштитних система за децу у општини Велика Плана износи 54,5%. Код деце до 3 године, употреба заштитних система за децу износи 71,4%, а код старије деце од 4 до 12 година 36,7%. Употреба заштитних система за децу до 3 године креће се од 43,5% у насељу до 90,0% на аутопуту. Са друге стране, употреба заштитних система за децу од 4 до 12 година креће се од 15,0% у насељу до 55,0% на аутопуту, Дијаграм бр. 11.5.

Употреба заштитних кацига у општини Велика Плана код свих двоточкаша износи 76,9%. Сви возачи мотоцикала на аутопуту и возачи мопеда ван насеља су користили заштитну кацигу. У насељу, употреба кацига код двоточкаша износи 50,0%. Треба нагласити и употребу заштитних кацига у насељу код путника на мопедима (25,0%) и ван насеља (25,0%). Посебно треба истаћи да су возачи мопеда користили заштитну кацигу у насељу 33,3%, Дијаграм бр. 11.6.

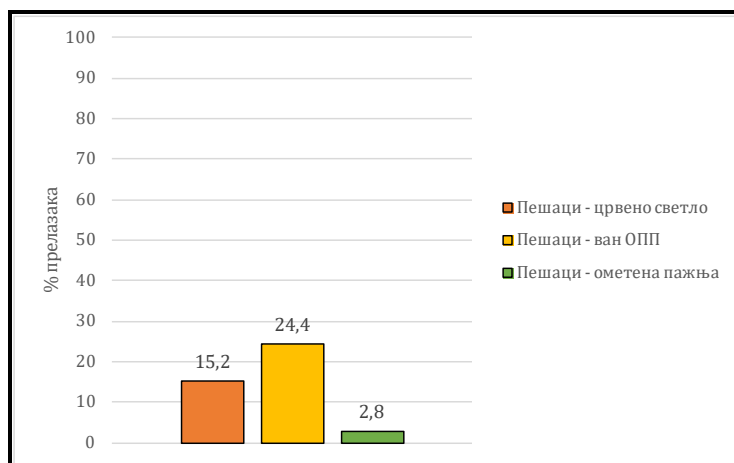

Дијаграм бр. 11.5. Употреба заштитних система за децу у општини Велика Плана

Дијаграм бр. 11.6. Употреба заштитних кацига у општини Велика Плана

Истраживања понашања пешака на подручју општине Велика Плана показала су да 15,2% пешака прелази улицу када им је прелазак забрањен црвеним светлом. Нешто већи проценат пешака у посматраној општини прелази улицу ван обележеног пешачког прелаза, њих 24,4%. Такође, 2,8% пешака имало је ометену пажњу приликом преласка улице услед коришћења телекомуникационих уређаја, Дијаграм бр. 11.7.

Дијаграм бр. 11.7. Понашање пешака у општини Велика Плана

Ове и остале карте индикатора безбедности саобраћаја по полицијским управама и општинама у РС можете преузети са сајта Агенције за безбедност саобраћаја (<http://www.abs.gov.rs/analize-i-istrazivanja/statistika-i-analize/karte-pokazatelja/indikatora>).

Основни циљеви безбедности саобраћаја општине Велика Плана у складу са националном Стратегијом безбедности саобраћаја на путевима Републике Србије, за период од 2015. до 2020. године

		ПОГ	ТПП	ПОГ ДЕЦА	ТПП ДЕЦА
РЕПЕРНО СТАЊЕ	2011. год.	4	44	0	2
ТРЕНУТНО СТАЊЕ	2019. год.	5	30	2	0
ЦИЉ	2020. год.	max 2	max 22	0	0

**Најважније чињенице о стању безбедности саобраћаја на територији општине
Велика Плана, у периоду од 2015. до 2019. године**

- Догодило се **укупно 1091 саобраћајних незгода**, од којих је **465 саобраћајних незгода са настрадалим лицима**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 31 лица**, док је теже и лакше **повређено 687 лица**.
- Није успостављен опадајући тренд броја погинулих и повређених лица.
- **Погинуло је 3 пешака**, што чини **10%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је 5 бициклиста**, што чини **16%** укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је 3 возача и путника на мотоциклима и мопедима**, што чини **10%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- **Погинуло је 15 возача и путника у ПА**, што чини **48%** од укупног броја **погинулих лица** у СН.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника био трактор**, није било **погинулих лица**.
- У саобраћајним незгодама где је **један од учесника било теретно возило**, погинуло је **15 лица**, што чини **48%** од укупног броја **погинулих лица**.
- У посматраном периоду **повређено је 42-оро деце**, док је **5 деце погинуло** у саобраћајним незгодама. Деца су највише страдала у својству **путника (72%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 8 младих**. **Млади чине 26%** од укупног броја **погинулих лица** у саобраћајним незгодама. Млади у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **возача (51%)**.
- У саобраћајним незгодама **погинуло је 9 лица старости 65 и више година**, што чини **29%** од укупног броја **погинулих лица**. Старија лица у саобраћајним незгодама најчешће страдају у својству **путника и/или возача ПА (43%)**.
- Највећи број саобраћајних незгода са настрадалим лицима припада групи типова саобраћајних незгода „СН са једним возилом“.
- Највише настрадалих лица у саобраћајним незгодама било је у **августу**.

Најзначајнији носиоци активности у безбедности саобраћаја у локалној самоуправи

- **Тело за координацију послова безбедности саобраћаја на локалном нивоу** (Савет, Комисија, и сл.). Координира пословима осталих субјеката у овој области и управља безбедношћу саобраћаја на територији локалне самоуправе.
- **Образовно-васпитне установе** (предшколске установе, основне и средње школе). Представљају један од најзначајнијих субјеката који доприноси унапређењу знања, ставова, вештина и понашања учесника у саобраћају.
- **Саобраћајна полиција**. Има значајну функцију у безбедности саобраћаја, пре свега као орган који врши непосредан надзор и принуду према учесницима у саобраћају, и који евидентира податке о саобраћајним незгодама.
- **Управљач пута на локалном нивоу**. Одговоран за безбедно и несметано одвијање саобраћаја на путевима којима управља.
- **Орган надлежан за послове саобраћаја на локалном нивоу**. Надлежан за техничко регулисање саобраћаја.
- **Здравствене установе**. Учествују у сталном праћењу здравственог стања возача, врше збрињавање и лечење повређених у саобраћајним незгодама.
- **Медији**. Имају важну улогу у промени свести и понашања учесника у саобраћају и у креирању јавног мњења.
- **Ауто школе**. Одговорне за квалитетну обуку нових возача за безбедно и правилно учешће у саобраћају,
- **Технички прегледи возила**. Одговорни за квалитет контроле техничке исправности возила.
- **и др.**